

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2020

Ερώτηση

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Στον αέρα η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και η προστασία των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας»

Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) προβλέπονται στο Ν. 1650/1986, και σε εφαρμογή του εκδίδονται τα προεδρικά διατάγματα (ΠΔ) χαρακτηρισμού των προστατευόμενων περιοχών. Τα ΠΔ για τον χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών, την οριοθέτηση και τον καθορισμό δραστηριοτήτων αποτελούν το βασικό εργαλείο για τη θεσμική κατοχύρωση των προστατευόμενων περιοχών, αλλά και το πρώτο βήμα για την έκδοση των Σχεδίων Διαχείρισης αυτών.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, ολοκλήρωσε τον κατάλογο των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 αποφεύγοντας πρόστιμα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και εξασφάλισε χρηματοδότηση ώστε σήμερα να υλοποιούνται Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες για όλες τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας που θα καταλήξουν σε ΠΔ και Σχέδια Διαχείρισης για τις περιοχές αυτές. Η εκκρεμότητα εκπόνησης αυτών των μελετών, όπως αυτά προβλέπονταν στο Ν.1650/86 και τον μετέπειτα Ν.3937/11, υπήρχε εδώ και 30 χρόνια, αλλά η πολιτική ηγεσία του τότε ΥΠΕΧΩΔΕ και μετά ΥΠΕΚΑ (επί ΝΔ και ΠΑΣΟΚ) δεν είχε εντάξει την εκπόνησή τους σε χρηματοδότηση, παρότι υπήρχε αυτή η δυνατότητα και παλιότερα (2007 και 2012). Αυτός άλλωστε είναι και ο λόγος της έναρξης της διαδικασίας παράβασης ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της παραπομπής της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, αφού η χώρα μας για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα δεν κατάφερε να υλοποιήσει καν το πρώτο απαραίτητο βήμα για την εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης που απαιτεί η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, εξασφάλισε την υλοποίηση του έργου των ΕΠΜ για όλη την Ελλάδα, με χρηματοδότηση 17,5 εκ. ευρώ από το ΕΣΠΑ, ώστε να συμβάλει στην ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα το οποίο μπορεί και πρέπει να αποτελέσει μοχλό αειφόρου ανάπτυξης με την ευρεία συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο αυτό, προχώρησε σε δύο διεθνείς ανοικτούς διαγωνισμούς, που ξεκίνησαν το 2016, αποσκοπώντας στη θεσμική θωράκιση όλων των περιοχών του δικτύου Natura 2000 της χώρας και στο οριστικό κλείσιμο των εκκρεμοτήτων στην εφαρμογή των εθνικής και κοινοτικής σχετικής νομοθεσίας:

1. «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000» και

2. «Τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός της εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του δικτύου Natura2000»

Λόγω των πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ στην «4η Εθνική Έκθεση Εφαρμογής της Οδηγίας των Οικοτόπων», η Ελλάδα έλαβε για πρώτη φορά την 3η θέση μεταξύ των 28 κρατών-μελών της Ε.Ε. για την επιτυχή και εμπρόθεσμη υποβολή της έκθεσης εφαρμογής της Οδηγίας των Οικοτόπων. Σε ειδική συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 22 Μαΐου 2019, η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βράβευσε την Ελλάδα όπως και τις δύο άλλες πρώτες χώρες που υπέβαλαν την έκθεση χωρίς σφάλματα, με κριτήρια την πληρότητα της τεκμηρίωσης και την ορθή εφαρμογή των οδηγιών υποβολής της έκθεσης από την Ε.Ε. Επιπλέον, στο έργο LIFE-IP 4 NATURA, ύψους 17,5 εκατ. ευρώ και 8-ετούς διάρκειας, που υποβλήθηκε και εγκρίθηκε την περίοδο 2015-2019, έχει ενταχθεί η αξιολόγηση και ενημέρωση του παραδοτέου του προηγούμενου εθνικού προγράμματος παρακολούθησης (πρόγραμμα εποπτείας), με στόχο να καθοριστούν στόχοι διατήρησης. Παράλληλα, προωθήθηκε η ένταξη στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ νέου έργου «Εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων στην Ελλάδα» για τη στοχευμένη συλλογή πρωτογενών δεδομένων υλοποίηση εργασιών πεδίου με στόχο την περαιτέρω εξειδίκευση των στόχων διατήρησης, ειδικά στις περιπτώσεις όπου τα υφιστάμενα στοιχεία βάσης εκτιμώνται ως ανεπαρκή, είτε λόγω σποραδικότητας είτε λόγω μεθοδολογικών προβλημάτων.

Ο αντι-περιβαλλοντικός Νόμος 4685/2020 δημιούργησε νέα δεδομένα που άλλαξαν άρδην τον προγραμματισμό εκπόνησης των ΕΠΜ και κατ' επέκταση της κύρωσης των ΠΔ, επιφέροντας σοβαρότατες καθυστερήσεις στις υποχρεώσεις της χώρας μας ως προς της ευρωπαϊκές οδηγίες και επί της ουσίας στη θεσμική κατοχύρωση των προστατευόμενων περιοχών.

Οι νέες "χρήσεις γης", που εισήχθησαν με το νόμο 4685/2020, στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, σε αντίθεση με διεθνείς Συμβάσεις και επιστημονικά δεδομένα, επιφέρουν ριζικές αλλαγές στη μέχρι τώρα μεθοδολογία και στο σκεπτικό του σχεδιασμού, όπου τελικά δίδεται προτεραιότητα στην εφαρμογή εργαλείων χωροταξίας και πολεοδομίας στα θέματα του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ η ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος έρχεται σε δεύτερη μοίρα.

Οι ελλιπέστατες προδιαγραφές που επιχειρούνται να δοθούν, απλά και μόνο με ένα άρθρο (47) του 4685/2020, τινάζουν στο αέρα την μέχρι τώρα πορεία των ΕΠΜ αφήνοντας εκτεθειμένους μελετητές/επιστήμονες και διοίκηση στο να ολοκληρώσουν το συμβασιολογημένο φυσικό αντικείμενο που τους έχει ανατεθεί, και που ο αρχικός προγραμματισμός προέβλεπε παράδοση του έργου το πρώτο εξάμηνο για το πρώτο εξάμηνο 2020 για τις μισές περιοχές Natura 2000 της Ελλάδας και για το τέλος 2021 των υπόλοιπων.

Η ανησυχία όλων των εμπλεκόμενων (μελετητών, επιστημόνων, διοίκησης, ΦΔΠΠ) έγκειται στο γεγονός ότι όχι μόνο αλλάζει το φυσικό αντικείμενο του έργου, αλλά προστίθεται και νέο με βάσει τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 47 του Ν. 4685, που δεν περιλαμβανόταν στην αρχική σύμβαση. Αυτό θα δημιουργήσει όχι μόνο καθυστερήσεις στο αρχικό χρονοδιάγραμμα υποβολής των ΕΠΜ αλλά θα επιφέρει και αύξηση του οικονομικού αντικειμένου καθώς θα απαιτηθούν επιπρόσθετες εργατοώρες για την ενσωμάτωση και προσαρμογή των νέων

δεδομένων και μάλιστα σε προχωρημένο στάδιο εκπόνησης για τις μισές τουλάχιστον περιοχές Natura 2000.

Επειδή η θεσμική κατοχύρωση και νομική θωράκιση των προστατευόμενων περιοχών στη χώρα μας έχει καθυστερήσει, με συνέπεια τον συνεχή κίνδυνο υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις περιοχές αυτές.

Επειδή η εκπόνηση των ΕΠΜ εντάχθηκε με συγκεκριμένο ύψος χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ με συγκεκριμένο και συμβασιοποιημένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο

Επειδή υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκπόνησης των ΕΠΜ και κατ' επέκταση έκδοσης των ΠΔ.

Επειδή στις 25 Ιουλίου 2019 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή «αποφάσισε να παραπέμψει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της ΕΕ, επειδή δεν προστατεύει επαρκώς τη βιοποικιλότητα, διότι δεν έχει καθορίσει τους αναγκαίους στόχους διατήρησης και μέτρα που να ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων φυσικών οικοτόπων και των ειδών που ζουν σε όλους αυτούς τους τόπους, ζήτημα για το οποίο απαραίτητο βήμα είναι η εκπόνηση των ΕΠΜ και η έκδοση των ΠΔ.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Πότε θα εκδοθεί η απόφαση του «αρμόδιου οργάνου» του ΥΠΕΝ που θα ορίζει τις περιοχές που καλύπτει κάθε ειδική περιβαλλοντική μελέτη, τη διαδικασία σύνταξης και έγκρισης, όπως και τις ίδιες τις προδιαγραφές των ΕΠΜ, σύμφωνα με το άρθρο 47 του νόμου 4685/2020, ποιο είναι το αρμόδιο όργανο και από ποια εξουσιοδοτική ρύθμιση νόμου προκύπτει η αρμοδιότητα;
2. Έχει σκοπό να τροποποιήσει την ομαδοποίηση των περιοχών N2000 με βάση την οποία εντάχθηκε το έργο των ΕΠΜ στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ το 2016, προκηρύχθηκε το 2017 και ξεκίνησε να υλοποιείται το 2018 και θεωρητικά θα έπρεπε τώρα να υποβάλλονται τα παραδοτέα για τις μισές περιοχές;
3. Θα τροποποιηθούν οι συμβάσεις μεταξύ του ΥΠΕΝ και των μελετητικών γραφείων για την ενσωμάτωση των προβλέψεων του Ν. 4685/2020;
4. Πως θα καλυφθεί η αύξηση του οικονομικού αντικειμένου εξαιτίας των αλλαγών και των νέων προσθηκών στο φυσικό αντικείμενο των ΕΠΜ και ποιο το νέο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου;
5. Έχουν εξεταστεί τα διαχειριστικά ή άλλα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν λόγω αυτών των παραπάνω αλλαγών στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) στην υλοποίηση του έργου των ΕΠΜ, ποια είναι αυτά συγκεκριμένα, και πως σκοπεύετε να τα αντιμετωπίσετε;
6. Αντιλαμβάνεται η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ ότι με τις αντιεπιστημονικές της ρυθμίσεις που έχουν ως αποτέλεσμα πληθώρα προβλημάτων στην σύνταξη των

ΕΠΜ οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε επιβολή προστίμων στην χώρα μας από την ΕΕ;

**Οι ερωτώντες βουλευτές
Φάμελλος Σωκράτης**

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αραχωβίτης Σταύρος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Νατάσα

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Γιώννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Μανώλης

Καλαματιανός Διονύσιος – Χαράλαμπος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κατρούγκαλος Γιώργος

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Γιάννης

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξεονογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρλέτης Πάνος

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Συρμαλένιος Νίκος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φίλης Νίκος

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος